

ที่ ยธ ๐๔๐๕/๑๑๘/๗๐

กระทรวงยุติธรรม

ถนนแจ้งวัฒนะ เขตหลักสี่

กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๑๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๕

เรื่อง การดำเนินการตามข้อสังเกต (Concluding Observations) ของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ต่อรายงานประเทศฉบับที่ ๔-๘ ของประเทศไทย

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. หนังสือรองนายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้เสนอคณะรัฐมนตรี

๒. ข้อสังเกต (Concluding Observations) ของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ต่อรายงานประเทศฉบับที่ ๔-๘ ของประเทศไทย

๓. ตารางหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสหประชาชาติฯ

ด้วยกระทรวงยุติธรรม ขอเสนอเรื่องการดำเนินการตามข้อสังเกต (Concluding Observations) ของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ต่อรายงานประเทศฉบับที่ ๔-๘ ของประเทศไทย มาเพื่อคณะรัฐมนตรีพิจารณา โดยเรื่องนี้เข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๗) รวมทั้งสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติ ด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ ทั้งนี้ รองนายกรัฐมนตรี (นายวิษณุ เครืองาม) กำกับการบริหารราชการกระทรวงยุติธรรม ได้เห็นชอบให้นำเรื่องดังกล่าวเสนอคณะรัฐมนตรีด้วยแล้ว

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ ความเป็นมาของเรื่องที่จะเสนอ

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ เป็นหน่วยงานหลักรับผิดชอบอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการขจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ (International Convention on the Elimination of All Forms of Racial Discrimination : CERD) ซึ่งประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ดังกล่าว ตั้งแต่วันที่ ๒๘ มกราคม ๒๕๔๖ ส่งผลให้อนุสัญญาฯ มีผลใช้บังคับกับประเทศไทยตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๖ เป็นต้นมา ทั้งนี้ ภายหลังจากการเข้าเป็นภาคีอนุสัญญาฯ ประเทศไทยมีพันธผูกพันที่ต้องดำเนินการตามพันธกรณี ๔ ประการ ได้แก่ ๑) การประกันให้เกิดสิทธิต่าง ๆ ตามที่ระบุไว้ในอนุสัญญาฯ ๒) การปฏิบัติให้เกิดสิทธิตามที่รับรองไว้ในอนุสัญญาฯ ด้วยความก้าวหน้า ๓) การเผยแพร่หลักการและสาระสำคัญของอนุสัญญาฯ อย่างกว้างขวาง ๔) การจัดทำรายงานประเทศเพื่อนำเสนอสถานการณ์การปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ ตลอดจนปัญหา อุปสรรค และข้อท้าทายภายในประเทศเพื่อเสนอต่อ

คณะกรรมการ ...

คณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ (UN Committee on Elimination of Racial Discrimination) ซึ่งที่ผ่านมา กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ดำเนินการตามพันธกรณีดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

๑.๒ มติคณะรัฐมนตรี หรือคำสั่งที่เกี่ยวข้อง

คณะอนุกรรมการประสานการดำเนินงานตามพันธกรณีระหว่างประเทศด้านสิทธิมนุษยชนได้มี คำสั่งที่ ๒๒๖/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๑๕ ตุลาคม ๒๕๖๔ แต่งตั้งผู้แทนหน่วยงานเข้าร่วมเป็นคณะทำงานเตรียมการนำเสนอ รายงานประเทศตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบด้วยวาจา เพื่อให้ การนำเสนอรายงานประเทศฯ ด้วยวาจา เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสะท้อนข้อเท็จจริงในการดำเนินงานของประเทศไทย ในฐานะรัฐภาคี ซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนจากหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง รวม ๒๒ หน่วยงาน

๑.๓ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

กระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้ร่วมกับภาคส่วนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จัดทำรายงานประเทศฯ เสนอต่อคณะกรรมการสหประชาชาติฯ ครั้งแรก (ฉบับรวม ๑-๓) เมื่อวันที่ ๒๗ มิถุนายน ๒๕๕๔ และครั้งที่ ๒ (ฉบับรวม ๔-๘) เมื่อวันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๒ ทั้งนี้ ภายหลังจากที่ประเทศไทยได้ส่งรายงานประเทศฯ ต่อคณะกรรมการสหประชาชาติฯ เรียบร้อยแล้ว รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะผู้แทนไทยซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากส่วนราชการ ที่มีหน้าที่ปฏิบัติตามอนุสัญญาฯ เพื่อไปนำเสนอรายงานประเทศฯ ด้วยวาจาต่อคณะกรรมการสหประชาชาติฯ โดยล่าสุดเมื่อวันที่ ๒๒ - ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ คณะผู้แทนไทย นำโดยอดีตปลัดกระทรวงยุติธรรม (ศาสตราจารย์ พิเศษวิศิษฎ์ วิศิษฎ์สรอรรถ) พร้อมด้วยผู้แทนจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ กระทรวงยุติธรรม กระทรวง การต่างประเทศ กระทรวงมหาดไทย กระทรวงแรงงาน กระทรวงสาธารณสุข กองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายใน ภาค ๔ ส่วนหน้า สำนักงานตำรวจแห่งชาติ และสำนักงานสภาความมั่นคงแห่งชาติ ได้ร่วมกันเป็นคณะผู้แทนไทย นำเสนอรายงานประเทศฯ (ฉบับรวม ๔-๘) ด้วยวาจาต่อคณะกรรมการสหประชาชาติฯ ณ สำนักงานข้าหลวงใหญ่ สิทธิมนุษยชนแห่งสหประชาชาติ นครเจนีวา สมาพันธรัฐสวิส เรียบร้อยแล้ว

ภายหลังจากการนำเสนอรายงานประเทศฯ ด้วยวาจา เมื่อวันที่ ๑๐ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕ คณะกรรมการสหประชาชาติฯ ได้มีข้อสังเกต (Concluding Observations) ต่อการดำเนินงานของประเทศไทย ตามอนุสัญญาฯ ซึ่งประกอบด้วยข้อห่วงกังวล และข้อเสนอแนะในหลายประเด็น อาทิ การอนุวัติอนุสัญญาฯ ในกฎหมายภายใน การจัดการเลือกปฏิบัติในรูปแบบที่ทับซ้อน การขจัดถ้อยคำและอาชญากรรมที่สร้างความเกลียดชัง การค้ามนุษย์ การจัดการกับสถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเปราะบาง เป็นต้น ซึ่งกระทรวงยุติธรรม โดยกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ได้จัดการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อแจ้งให้ทราบถึงข้อสังเกต (Concluding Observations) ของคณะกรรมการสหประชาชาติฯ และร่วมกันพิจารณากำหนดหน่วยงานรับผิดชอบ เพื่อขับเคลื่อนการดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสหประชาชาติฯ เรียบร้อยแล้ว

๒. เหตุผลความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

เนื่องจากข้อสังเกต (Concluding Observations) ต่อการดำเนินงานของประเทศไทย ตามอนุสัญญาฯ มีความเกี่ยวข้องกับหลายหน่วยงาน ดังนั้น เพื่อให้การปฏิบัติตามข้อสังเกตของคณะกรรมการ สหประชาชาติฯ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและมีประสิทธิภาพ จึงเห็นควรนำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบ และพิจารณามอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ นำข้อห่วงกังวลและข้อเสนอแนะของคณะกรรมการสหประชาชาติฯ

ไปพัฒนาและปรับปรุงการดำเนินงานในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป ทั้งนี้เป็นไปตามมาตรา ๔ (๗) แห่งพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่องและการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ.๒๕๔๘

๓. สาระสำคัญ ข้อเท็จจริง และข้อกฎหมาย

ข้อสังเกต (Concluding Observations) ของคณะกรรมการสหประชาชาติฯ ต่อการดำเนินงานของประเทศไทยตามอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติในทุกรูปแบบ ประกอบด้วยข้อห่วงกังวล และข้อเสนอแนะในหลายประเด็น ได้แก่ การพิจารณาถอนข้อสงวนและคำแถลงตีความการอนุวัติอนุสัญญาฯ ในกฎหมายภายใน การห้ามการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ การจัดการเลือกปฏิบัติในรูปแบบที่ทับซ้อน การยกระดับสถานะของสถาบันสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ การจัดถ้อยคำและอาชญากรรมที่สร้างความเกลียดชัง การป้องกันและต่อต้านการมุ่งเน้นตรวจสอบข้อมูลบุคคลบนหลักเกณฑ์ทางเชื้อชาติเพื่อพิสูจน์ความเกี่ยวข้องกับ การกระทำอาชญากรรม (Racial Profiling) ที่กระทำโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย การคุ้มครองนักปกป้องสิทธิมนุษยชน การค้ามนุษย์ การจัดการกับสถานการณ์กลุ่มชาติพันธุ์ที่มีความเปราะบาง การรับรองสถานะและสิทธิของคนไร้รัฐ และกลุ่มชนพื้นเมืองดั้งเดิม การคุ้มครองสิทธิของชนพื้นเมืองดั้งเดิมในการใช้ประโยชน์จากที่ดินและทรัพยากร การป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ การบริหารจัดการแรงงานต่างด้าว การคุ้มครองผู้ลี้ภัยและผู้แสวงหาที่พักพิง การเข้าถึงบริการสาธารณสุข การเข้าถึงกระบวนการยุติธรรม การปฏิบัติตามปฏิญญาและแผนปฏิบัติการเดอ์บัน การจัดการเลือกปฏิบัติต่อคนเชื้อสายแอฟริกัน การหารือกับภาคประชาสังคม และการเผยแพร่ข้อมูลรายงานประเทศและเอกสารที่เกี่ยวข้อง ในการนี้ จึงเห็นควรให้หน่วยงานต่างๆ นำข้อสังเกตจากคณะกรรมการสหประชาชาติฯ ไปพัฒนาการดำเนินงานให้เป็นไปตามหลักการของอนุสัญญาฯ เพื่อแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นของประเทศไทยในการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนของบุคคลทุกคนโดยไม่เลือกปฏิบัติและเป็นไปตามมาตรฐานสากล

๔. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงยุติธรรม ขอเสนอคณะรัฐมนตรี ดังนี้

๔.๑ นำเรียนคณะรัฐมนตรีเพื่อโปรดทราบข้อสังเกต (Concluding Observations) ของคณะกรรมการสหประชาชาติว่าด้วยการจัดการเลือกปฏิบัติทางเชื้อชาติ ต่อรายงานประเทศฉบับที่ ๔-๘ ของประเทศไทย และตารางหน่วยงานรับผิดชอบเพื่อขับเคลื่อนการดำเนินงานตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสหประชาชาติฯ

๔.๒ พิจารณามอบหมายให้หน่วยงานต่าง ๆ ดำเนินการตามข้อสังเกตของคณะกรรมการสหประชาชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

จึงเรียนมาเพื่อโปรดนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี เพื่อเสนอคณะรัฐมนตรีทราบต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ เทพสุทิน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงยุติธรรม

กรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ

โทร. ๐๘ ๖๘๔๓ ๐๒๒๕ (ศิริอร)

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์: sirior.a@rlpd.go.th